

annefrank

videodagboek EXTRA

Bij de serie Anne Frank videodagboek zijn zeven educatieve extra's gemaakt die de afleveringen in context tot de Jodenvervolging en Tweede Wereldoorlog plaatsen. Het is handig de EXTRA samen met de klas te bekijken en vervolgens aan de werkvormen te beginnen. De werkvorm is opgebouwd uit de volgende onderdelen.

- 1 Leerlingen kijken samen de extra in de klas.
- 2 Leerlingen interpreteren zelf de historische bron(nen).
- 3 Leerlingen werken in groepsverband aan een groepsopdracht.
- 4 Leerlingen bespreken klassikaal de denkvraag die aan het eind van de extra in beeld is.

Stap 1 SAMEN KIJKEN

Bekijk samen de EXTRA *Annes dagboek* Anne hield van 1942 tot 1 augustus 1944 een dagboek bij. Zij was niet de enige die tijdens de oorlog een dagboek bijhield. Veel meer jongeren deden dat. Deze video vertelt het verhaal van waarom het dagboek van Anne Frank zo bekend is geworden.

Stap 2 INTERPRETEREN

Leerlingen bekijken en interpreteren individueel de foto's. Bespreek hun bevindingen met de hele klas.

Foto 1: de 'echte kamer' van Anne Frank, leeg zoals deze in het Anne Frank huis te bezichtigen is. Toen Otto Frank terug kwam na de oorlog en het museum opende, koos hij er bewust voor de kamers in het Achterhuis leeg te laten. Hij voelde er weinig voor deze herin te richten met meubels en bovendien symboliseerde de leegte van de kamers, de leegte die hij voelde toen hij als enige van zijn gezin de oorlog overleefde.
Foto 3: De reconstructie van het schrijftafeltje is ook gebruikt voor de filmopnamen van het videodagboek van Anne Frank. Wat niet klopt aan de foto is dat er op de tafel een vlogcamera ligt.

Stap 3 GROEPSOPDRACHT

Werkwijze

- Verdeel de klas in groepjes van twee
- Laat de groepjes ±10 minuten aan de opdracht werken

- Bespreek plenair en vergelijk de antwoorden met elkaar; wat was de discussie in de groepjes?

Uitwerking groepsopdracht

Alle citaten zijn geschreven door Anne Frank. Deze komen niet alleen uit haar dagboek maar ook uit andere stukken die ze schreef. Zoals *korte verhaaltjes*. De meeste quotes schreef Anne in de laatste fase van haar schrijven, na de oproep van Minister Bolkenstein besluit ze alles wat ze tot dan toe heeft geschreven, te herschrijven tot een roman, een roman die zij ná de oorlog wilde uitgeven.

Extra info over de citaten

Nº1

Men kan zeggen je moet je mond houden, maar geen oordeel hebben bestaat niet. Niemand kan een ander zijn oordeel verbieden, al is diegene nog zo jong!

— Anne Frank, 2 maart 1944

Nº2

Wij leven allen, maar weten niet waarom en waarvoor, wij leven allen met het doel gelukkig te worden, wij leven allen verschillend en toch gelijk.

— Anne Frank, 6 juli 1944

Nº3

Waarvoor dient nu de oorlog? Waarom kunnen de mensen niet vreedzaam met elkaar leven?

— Anne Frank, 3 mei 1944

Nº4

Na elke oorlog zeggen mensen altijd: 'Nooit meer', dit was zo verschrikkelijk dat we er alles aan moeten doen om dit

Handleiding bij EXTRA Annes dagboek

EXTRA bij

Videodagboekaflevering 3
Mijn grote droom

Voor wie

Leerlingen onderbouw VO (geschiedenis, burgerschap, mentoruur, maatschappijleer)

Duur

30 minuten

Thema's

WOII, Het Achterhuis en dagboeken

Vorm

Individuele en groepsopdrachten plus plenaire afsluiting

Benodigheden

Filmpje EXTRA *Annes dagboek*
Werkbladen PDF (downloaden & afdrukken op 100%)

Leerdoelen

Leerlingen leren het werk van Anne als schrijfster kennen; Leerlingen worden zich bewust van de herkenbaarheid en tijdloosheid van thema's (oorlog, menselijk gedrag, identiteit, geluk) waar Anne over schreef.

TIP Bekijk ook het filmpje ► *Van dagboek naar camera!* samen met de leerlingen. In dit filmpje wordt uitgelegd hoe de serie tot stand is gekomen.

te voorkomen'. Maar mensen eindigen altijd weer in een gevecht, mensen veranderen niet.

— Anne Frank, in *verhaaltjes en gebeurtenissen uit het Achterhuis – Cady's leven*

Nº5

Het is een groot wonder dat ik niet al m'n verwachtingen heb opgegeven.... Toch houd ik ze vast, ondanks alles, omdat ik nog steeds aan de innerlijke goedheid van de mensen geloof.

— Anne Frank, 15 juli 1944

Nº6

Hoe mooi is het dat niemand een dag hoeft te wachten met het doen veranderen van de wereld.

— Anne Frank in *korte verhaaltjes*
26 maart 1944

Handleiding bij EXTRA Annes dagboek

Nº7

Laat me mezelf zijn en dan ben ik tevreden.

— Anne Frank, 11 april 1944

Nº8

Geluk verdienen betekent ervoor te werken en goed te doen.

— Anne Frank, 6 juli 1944

Nº9

Mensen die een godsdienst hebben, mogen blij zijn.

— Anne Frank, 6 juli 1944

Nº10

Ieder kind moet zichzelf opvoeden, ouders kunnen alleen raad of goede aanwijzingen meegeven.

— Anne Frank, 15 juli 1944

Nº11

Wij, jongeren, hebben dubbele moeite onze meningen te handhaven in een tijd waarin alle idealisme vernield en verpletterd wordt.

— Anne Frank, 15 juli 1944

Nº12

Ik voel het leed van miljoenen mensen mee...en toch denk ik .... Dat ook deze wreedheid zal ophouden, dat er weer rust en vrede in de wereldorde zal komen.

— Anne Frank, 15 juli 1944

Nº13

Mijn raad is: 'Ga naar buiten, naar de natuur... en probeer het geluk in jezelf te hervinden; denk aan al het mooie wat er in jezelf en om je heen groeit en wees gelukkig'.

— Anne Frank, 7 maart 1944

Nº14

Ik geloof nooit dat de oorlog alleen van de grote mannen, van de regeerders en kapitalisten komt. O nee, de kleine man doet het net zo graag, anders zouden de volkeren er toch al lang tegen in opstand zijn gekomen!'

— Anne Frank, 3 mei 1944

Nº15

Eens zal deze verschrikkelijke oorlog toch wel aflopen, eens zullen wij toch weer mensen en niet alleen Joden zijn!'

— Anne Frank, 11 april 1944

Stap 4

DENKVRAAG

Op het einde van de EXTRA Annes dagboek wordt er een vraag gesteld: Wat vind jij belangrijk om vast te leggen voor later? Wat moeten mensen over 75 jaar weten over deze tijd?

Bespreek deze vraag met de klas. Begin eerst met het bespreken in kleine groepjes en koppel daarna terug met de hele klas.

Neem vervolgens enkele voorbeelden die worden opgenoemd, of misschien kunnen leerlingen deze wel laten zien. Probeer samen te bedenken wáárom we vandaag dingen vastleggen en hóe we dat in deze tijd doen.

TIPS BIJ LESGEVEN OP AFSTAND

Van tevoren

Download het werkblad en de docenthandleiding. Stuur je leerlingen het werkblad toe en geef hen duidelijke instructies wat je van hen verwacht. *Werk je allemaal op hetzelfde tijdstip aan de opdrachten? Welke opdrachten maak je alleen en welke in groepsverband? Hóe en via welk platform werk je samen? Hoeveel tijd heb je per opdracht? Hoe wil je dat zij na afloop het werkblad inleveren? Hoe communiceer je de antwoorden (te vinden in de DHL) op de opdrachten na afloop?*

Opdracht 1 en 2 (duur ± 15 min)

De eerste twee opdrachten zijn individueel te maken, leerlingen kunnen zelfstandig het filmpje kijken en de antwoorden op het werkblad invullen.

Indien technisch mogelijk kun je ervoor kiezen gezamenlijk te starten en het filmpje met elkaar te bekijken.

TIP Stel samen met de klas gespreksregels op voordat je begint. Hier kunt je gedurende het gesprek naar wijzen indien nodig. Denk aan: we zijn positief naar elkaar, luisteren naar elkaar, reageren inhoudelijk op elkaar.

TIP Als je meer wilt weten over hoe je als docent vooroordelen en (ervaringen met) discriminatie op een veilige manier bespreekbaar kunt maken in de klas, kun je deelnemen aan de online cursus ► [Begin bij jezelf!](#)

TIP Laat leerlingen een vlog maken (per twee) waarin zij een belangrijke gebeurtenis van vandaag vastleggen die we niet mogen vergeten.

Opdracht 3 (duur ± 15 min)

Opdracht 3 is bedoeld als groepsopdracht. Je kunt twee dingen doen:

- 1 Je laat je leerling individueel aan de opdracht werken. Zij kunnen hun antwoorden online invullen.
- 2 Je laat hen in groepsverband werken. Bedenk in dit geval van tevoren hóe je leerlingen in groepsverband (twee of viertallen) wilt laten samenwerken. Zij kunnen hun antwoorden online invullen.

Opdracht 4 (duur ± 15 min)

Opdracht 4 is bedoeld om gezamenlijk in de klas te bespreken. Hierbij een aantal suggesties:

- 1 Laat leerlingen individueel aan deze opdracht werken. Leerlingen denken na over de denkvraag en vullen hun antwoord online in.
- 2 Laat leerlingen een vlog maken (individueel of per twee) waarin zij een belangrijke gebeurtenis van vandaag vastleggen die we niet mogen vergeten.
- 3 Start een gesprek over de denkvraag online: Wat vinden zij belangrijk om vast te leggen voor later en hóe doen zij dat?